

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-1-76 (Devralma)
Karar Sayısı : 05-52/781-211
Karar Tarihi : 17.8.2005

10 **A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Rifki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER: İsmail Atalay YOLCU, Metin PEKTAŞ

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20 : - Harman Traktör ve Biçerdöver Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Temsilcisi: Av. Berç GERMEYAN
Eski Büyükdere Cad. No: 22 Park Plaza Kat: 11
Maslak 34398 İstanbul

D. TARAFLAR

30 : - Harman Traktör ve Biçerdöver Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Çağlayan Vatan Cad. Ortadoğu İş Merkezi No:2
Kağıthane-İstanbul

- Bant Boru Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Çavuşoğlu Mah. Sanayi Yolu No: 26 Kartal-İstanbul

40 - İleri Elektro-Kimya Sanayi Ticaret A.Ş.
Büyükbakkalköy Mah. Samandıra Yolu No:36 Maltepe-
İstanbul

- Formboru Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
Samandıra Yolu No:36 Maltepe-İstanbul

- Bant-Boru Sanayi ve Dış Ticaret A.Ş.
İstanbul Deri ve Endüstri Ser. Böl. Aydınlı-Orhanlı
Mevkii Tuzla-İstanbul

- Bantform Boru Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Samandıra Yolu No:36 Maltepe-İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Bant Boru San. ve Tic. A.Ş., İleri Elektro-Kimya San. ve Tic. A.Ş., Formboru San. ve Tic. Ltd. Şti., Bant-Boru San. ve Dış Tic. A.Ş. ve Bantform Boru San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin %100 oranındaki hisselerinin, Harman Traktör ve Biçerdöver San. ve Tic. A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

50

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 6.7.2005 tarih ve 4593 sayı ile giren ve en son 11.8.2005 tarih 5658 sayılı yazı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 12.8.2005 tarih 2005-1-76/Öİ-05-İAY sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 12.8.2005 tarih, REK.0.05.00.00-120/693 sayılı Başkanlık önergesi ile 05-52 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

60 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;

- Bant Boru San. ve Tic. A.Ş., İleri Elektro-Kimya San. ve Tic. A.Ş., Formboru San. ve Tic. Ltd. Şti., Bant-Boru San. ve Dış Tic. A.Ş. ve Bantform Boru San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin %100 oranındaki hisselerinin Harman Traktör ve Biçerdöver San. ve Tic. A.Ş. tarafından devralınması işlemine ilişkin bildirim, tarafların gerek ciroları gerekse pazar payları açısından 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesine dayanılarak çıkarılan 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olduğu,

70 - söz konusu devir işleminde 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ile yasaklanan, bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya mevcut hakim durumlarını güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı,

- Hisse Alımı ve Satışı Sözleşmesi'nin 5.5. maddesinde öngörülen üç yıllık rekabet yasağının, söz konusu devralma işlemi açısından gerekli ve orantılı olduğu ve yan sınırlama olarak değerlendirilip, bildirim konusu devir işlemine izin verilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

80

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

90 Dosya konusu devralma işleminde, devralınan şirketlerin faaliyet alanı bakır kaplı çelik boru üretimidir. Bakır kaplı çelik boru üretiminin %99'u fren borusu ve soğutma borusu üretiminden ibaret olup, kalan %1'lik kısım, ancak özel talep gelmesi halinde girilen, basınca dayanıklı boru üretimine karşılık gelmektedir. Dolayısıyla ilgili pazar analizinde üzerinde durulması gereken ürünler fren borusu ve soğutma borusudur.

Fren borusu ile soğutma borusu farklı sektörler tarafından farklı amaçlarla kullanıldıklarından talep yapıları benzeşmemektedir. Dolayısıyla aralarında talep yönlü bir ikame bulunmamaktadır.

100 Ayrıca dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, iki ürün arasında arz yönlü bir ikamenin de bulunmadığı anlaşıldığından, fren borusu ve soğutma borusunun ayrı ilgili ürün pazarları olarak değerlendirilmesi gerektiği kanaatine ulaşılmıştır.

110 Öte yandan alıcı konumdaki Harman Traktör ve Biçerdöver San. ve Tic. A.Ş.'nin faaliyet konusu; traktör, biçerdöver, zirai makine ve aletleri her türlü taşıt kamyon inşaat ve hafriyat makineleri ile bunların yedek parça ve aksesurlarını almak, satmak imal etmek, yurt içinde servis hizmetlerini yapmak ve bu makinelerin lastik tekerleklerini almak, satmak ve ihraç etmek olarak bildirilmiştir. Burada üzerinde durulması gereken nokta, devralan şirketin satışını gerçekleştirdiği araçlar için fren borusu talebinin olup olmadığı hususudur. Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, devralan şirketin distribütörlüğünü yaptığı biçerdöver ve traktörlerin iç veya dış donanımında hiçbir ekleme veya oynama yapmadan satışlarını gerçekleştirdiği, yedek parça satışları dahil devralınan şirketlerce üretilen hiçbir ürünün devralan şirketçe dolaylı veya dolaysız olarak kullanılmadığı anlaşılmıştır. Bu nedenle devralan ve devreden şirketler arasında faaliyet alanları itibariyle hiçbir bağlantı ve çakışan pazar bulunmadığı gibi müşteri-tedarikçi ilişkisi de mevcut değildir.

120 Yukarıdaki değerlendirmeler ışığında, ilgili ürün pazarları, devralınan şirketlerin faaliyet alanlarını teşkil eden, "fren borusu pazarı" ve "soğutma borusu pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Bakır kaplı çelik boru sektörü açısından arz kaynaklarına ulaşma, üretim, dağıtım, pazarlama ve satış şartlarının, bölgesel bir farklılık göstermediği göz önüne alınarak, ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak belirlenmiştir.

H.2. Taraflar

130 Dosya konusu işlemde devralınan tarafta aynı grup içinde bulunan ve aralarında iş bölümü tesis edilmiş beş şirket bulunmaktadır. Grubun ana faaliyet konusu bakır kaplı çelik boru üretimidir. Bakır kaplı çelik borular, soğutma sektöründe kullanılan soğutma boruları ile otomotiv sektöründe kullanılan fren borularıdır.

140 Devralınan tarafta bulunan şirketlerden Bant Boru Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Bant Boru), bu ürünlerin üretimini gerçekleştirmektedir. İleri Elektro-Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş. (İleri Elektro-Kimya) söz konusu boruların bakır kaplamasını yapmakta ve Bant Boru'ya üretimin hammaddesi olan bakır kaplı çelik boruyu temin etmektedir. İleri Elektro-Kimya, aynı zamanda yurtiçi talebin %2'sini karşılamaktadır.

Bant-Boru üretilen boruların Tuzla Serbest Bölgesi üzerinden ihracatını gerçekleştirmektedir. Devralınan taraftaki son iki şirket olan Bant-Form Boru Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ile Formboru Sanayi ve Dış Ticaret A.Ş. ise boru üretimi için işçilik ve diğer hizmetlerin sağlanmasıyla iştigal etmektedir

Aşağıda devralınan tarafların ortaklık yapılarına ve yönetim kurulu üyelerine yer verilmiştir.

H.2.1. Bant Boru San. ve Tic. A.Ş.

Tablo 1: Bant Boru'nun ortaklık yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranları (%)
Bora Şaman	13,1
Meltem Şaman	13,1
Tümer Sancak	9,5
Semra Şaman	8,7
Ünal Dünder	5,5
Nilay Dünder	5,4
Selman Dünder	5,4
Sertaç Dünder	5,4
İsmet Dülger	5,0
Ayşe Çınaroğlu	4,7
Ayla Çınaroğlu	4,7
İsmail Deniz Çınaroğlu	4,7
Emine Ayça Çınaroğlu	4,7
Seher Aygün Sancak	3,1
Ali Mutlu Sancak	3,1
H.Tümay Aktaş	3,1
Toplam	100

Bant Boru'nun yönetim kurulu Selman Dünder, Ali Mutlu Sancak ve Bora Şaman'dan oluşmaktadır. Şirketin 2004 yılı cirosu (.....) YTL'dir.

160 **H.2.2. İleri Elektro-Kimya San. ve Tic. A.Ş.**

Tablo 2: İleri Elektro-Kimya'nın ortaklık yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranları (%)
Tümer Sancak	17,1
Bora Şaman	13,2
Meltem Şaman	13,2
Semra Şaman	8,6
Ünal Dünder	5,5
Nilay Dünder	5,5
Selman Dünder	5,5
Sertaç Dünder	5,5
İsmet Dülger	5,0
İsmail Deniz Çınaroğlu	4,7
Ayla Çınaroğlu	4,7
Ayşe Çınaroğlu	4,7
Emine Ayça Çınaroğlu	4,7
Seher Aygün Sancak	1,6
Ali Mutlu Sancak	0,1
Toplam:	100

İleri Elektro-Kimya'nın yönetim kurulu Bora Şaman, Ali Mutlu Sancak ve Selman Dünder'dan oluşmaktadır. Şirketin 2004 yılı cirosu (.....) YTL'dir.

H.2.3. Formboru San. ve Tic. Ltd. Şti.

170 Formboru Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'nin yönetim kurulu Bora Şaman, Selman Dünder ve Ali Mutlu Sancak'tan oluşmaktadır. Şirket ana sözleşmesi 11.1.2005 tarihinde tescil edildiğinden şirketin 2004 yılı cirosu bulunmamaktadır.

Tablo 3: Fomboru San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin ortaklık yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranları (%)
Bora Şaman	13,1
Meltem Şaman	13,1
İsmail Deniz Çınaroğlu	9,5
Tümer Sancak	9,5
Semra Şaman	8,7
Sertaç Dünder	5,5
Nilay Dünder	5,5
Selman Dünder	5,5
Ünal Dünder	5,5
İsmet Dülger	5,0
Ayla Çınaroğlu	4,7
Emine Ayça Çınaroğlu	4,7
Seher Aygün Sancak	3,1
Ali Mutlu Sancak	3,1
H.Tümay Aktaş	3,1
Toplam	100

H.2.4. Bant-Boru San. ve Dış Tic. A.Ş.

Tablo 4: Bant-Boru San. ve Dış Tic. A.Ş.'nin ortaklık yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranları (%)
Bora Şaman	13,1
Meltem Şaman	13,1
İsmail Deniz Çınaroğlu	9,5
Tümer Sancak	9,4
Semra Şaman	8,7
Nilay Dünder	5,5
Selman Dünder	5,5
Ünal Dünder	5,5
Sertaç Dünder	5,5
İsmet Dülger	5,0
Ayla Çınaroğlu	4,7
Emine Ayça Çınaroğlu	4,7
Seher Aygün Sancak	3,1
Ali Mutlu Sancak	3,1
H.Tümay Aktaş	3,1
Toplam	100

180

Bant-Boru San. ve Dış Tic. A.Ş.'nin yönetim kurulu Bora Şaman, Ali Mutlu Sancak, Selman Dünder, Sertaç Dünder'dan oluşmaktadır. Şirketin 2004 yılı cirosu (.....) YTL'dir.

H.2.5. Bantform Boru San. ve Tic. Ltd. Şti.

Tablo 5: Bantform Boru San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin ortaklık yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranları (%)
Bora Şaman	13,0
Meltem Şaman	13,0
İsmail Deniz Çınaroğlu	10,0
Tümer Sancak	10,0
Semra Şaman	9,0
Ünal Dünder	5,5
Nilay Dünder	5,5

Selman Dündar	5,5
Sertaç Dündar	5,5
İsmet Dülger	5,0
Ayla Çınaroğlu	4,5
Emine Ayça Çınaroğlu	4,5
Seher Aygün Sancak	3,0
Ali Mutlu Sancak	3,0
Halide Tümay Aktaş	3,0
Toplam	100

Bantform Boru San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin Bora Şaman, Selman Dündar, Ali Mutlu Sancak'tan oluşmaktadır. Şirket ana sözleşmesi 12.1.2005 tarihinde tescil edildiğinden şirketin 2004 yılı cirosu bulunmamaktadır.

190

H.2.6. Harman Traktör ve Biçerdöver San. ve Tic. A.Ş.

Harman Traktör ve Biçerdöver San. ve Tic. A.Ş.'nin faaliyet alanı; traktör, biçerdöver, zirai makine ve aletleri, her türlü taşıt kamyon inşaat ve hafriyat makineleri ile bunların yedek parça ve aksesuarlarını almak, satmak, imal etmek, yurt içinde servis hizmetlerini yapmak ve bu makinelerin lastik tekerleklerini almak, satmak ve ihraç etmektir.

2004 yılı cirosu (.....) YTL olan Harman Traktör ve Biçerdöver San. ve Tic. A.Ş.'nin hissedarlık yapısına ise aşağıda yer verilmektedir:

200

Tablo 6: Harman Traktör ve Biçerdöver San. ve Tic. A.Ş.'nin ortaklık yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Siracettin Gider	99.7
Diğer	0.3

Harman Traktör ve Biçerdöver San. ve Tic. A.Ş.'nin yönetim kurulu Siracettin Gider, Yüksel Gider, Mustafa Çınar'dan oluşmaktadır.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1 Devralmanın Niteliği ve Hukuksal Çerçevesi

210

Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, Bant Boru San. ve Tic. A.Ş., İleri Elektro-Kimya San. ve Tic. A.Ş., Formboru San. ve Tic. Ltd. Şti., Bant-Boru San. ve Dış Tic. A.Ş. ve Bantform Boru San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin %100 oranındaki hisselerinin Harman Traktör ve Biçerdöver San. ve Tic. A.Ş. tarafından devralınacağı; böylece devralınan şirketlerin kontrolünün devralan şirkete geçeceği anlaşılmaktadır.

Devralma işleminin hukuki dayanağı, taraflar arasında 23.6.2004 tarihinde imzalanan "Hisse Alımı ve Satışı Sözleşmesi"dir. Buna göre satıcı konumundaki gerçek kişiler ilgili ürün pazarlarındaki faaliyetlerine son vereceklerdir.

220

Devralınan şirketlerin devralma öncesi ortaklık yapılarına taraflar bölümünde yer verildiğinden aşağıdaki tablolarda devralma sonrası ortaklık yapılarına yer verilmiştir:

05-01/3-3

Tablo 7: Bant Boru San. ve Tic. A.Ş.'nin devralma sonrası ortaklık yapısı

Hissedarlar	Bant Boru Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi
Harman Traktör ve Biçerdöver Sanayi ve Ticaret A.Ş.	91.92
Siracettin Gider	7.90
Yüksel Gider	0.06
Deniz Gider	0.06
Mahmut Erdem Gider	0.06
Toplam	100

Tablo 8: İleri Elektro-Kimya San. ve Tic. A.Ş.'nin devralma sonrası ortaklık yapısı

Hissedarlar	İleri Elektro-Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Harman Traktör ve Biçerdöver Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0.10
Siracettin Gider	99.60
Yüksel Gider	0.10
Deniz Gider	0.10
Mahmut Erdem Gider	0.10
Toplam	100

230

Tablo 9: Bant-Boru San. ve Dış Tic. A.Ş.'nin ortaklık yapısı

Hissedarlar	Bant Boru Sanayi ve Dış Ticaret A.Ş.
Harman Traktör ve Biçerdöver Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0.67
Siracettin Gider	97.32
Yüksel Gider	0.67
Deniz Gider	0.67
Mahmut Erdem Gider	0.67
Toplam	100

Tablo 10: Formboru San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin devralma sonrası ortaklık yapısı

Hissedarlar	Formboru Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
Harman Traktör ve Biçerdöver Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-
Siracettin Gider	94.00
Yüksel Gider	-
Deniz Gider	-
Mahmut Erdem Gider	6.00
Toplam	100

Tablo 11: Bantform Boru San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin devralma sonrası ortaklık yapısı

Hissedarlar	Bantform Boru Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
Harman Traktör ve Biçerdöver Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-
Siracettin Gider	90.00
Yüksel Gider	-
Deniz Gider	-
Mahmut Erdem Gider	10.00
Toplam	100

240 Bu tablolardan da anlaşıldığı üzere Harman Traktör ve Biçerdöver Sanayi ve Ticaret A.Ş., diğer taraftaki toplam beş şirketin ortaklık paylarının tümünü devralmakta ve kontrolü ele geçirmektedir. Bu çerçevede, dosya konusu işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralmadır.

H.3.2. Pazar Payları ve Cirolar

Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, fren borusu ve soğutma borusu pazarlarında teşebbüslerin paylarının aşağıda sunulduğu gibi olduğu anlaşılmaktadır:

250

Tablo 12:Fren borusu

Teşebbüs	Pazar Payı (%)
Bant Boru	(....)
Sanoh	(....)
TI Otomotiv	(....)
Toplam	100

Tablo 13:Soğutma borusu

Teşebbüs	Pazar Payı (%)
TI Otomotiv	(....)
Bant Boru	(....)
Toplam	100

260

Devralınan şirketlerin 2004 yılı toplam ciroları (.....) YTL'dir. Bu çerçevede, 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen gerek 25 trilyon ciro eşiği, gerekse %25'lik pazar payı eşiği aşıldığından, ilgili devralma, söz konusu Tebliğ kapsamında izne tabi bir işlemdir.

H.3.3. 4054 Sayılı Kanun'un 7. Maddesi Kapsamında Değerlendirme

270

4054 sayılı Kanun'un 7. maddesindeki hükümler uyarınca; bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin, diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere devralması hukuka aykırılık teşkil etmektedir. Bu noktadan hareketle, işbu devralma işlemi sonucunda yukarıda tanımlanan ilgili pazarlarda bir hakim durum yaratılıp yaratılmadığı ya da mevcut bir hakim durumun güçlendirilip güçlendirilmediğinin her bir pazar açısından tespit edilmesi gerekmektedir.

280

Bildirim Formu'nda "Saticılar boru faaliyetlerine ilgili coğrafi pazar ve ürün pazarında son vererek bu faaliyetlerini alıcılara devredecektir" ifadesi yer almaktadır. Alıcı konumundaki Harman Traktör ve Biçerdöver Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve ortaklarının ise ilgili ürün pazarında herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Bu nedenle devralma işlemi sonrası Bant Boru Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin fren borusu pazarındaki %74 ve soğutma borusu pazarındaki yaklaşık %10 olan payında herhangi bir değişiklik gerçekleşmeyecektir.

290 Soğutma borusu pazarındaki %10'luk pazar payının el değiştirmesinde pazardaki rekabet açısından bir sorun olmayacağı açıktır. Zira Bant Boru Bant Boru Sanayi ve Ticaret A.Ş., soğutma borusu pazarındaki %10'luk payıyla, pazarda hakim durumda değildir. Bu nedenle, pazarda doğrudan ya da dolaylı olarak hiçbir faaliyeti bulunmayan Harman Traktör ve Biçerdöver Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye devredilmesinin, ilgili ürün pazarı ve coğrafi pazardaki rekabet açısından olumsuz sonuçlar doğurması beklenmemektedir.

300 Öte yandan Bant Boru'nun, fren borusu pazarında %74'lük bir pazar payına sahip olduğu görülmektedir. Bu durumda, öncelikle bu pazar payının hakim duruma işaret edip etmediği, ikinci olarak da devir neticesinde yeni bir hakim durumun yaratılması ya da mevcut hakim durumun güçlendirilmesi sonucunun ortaya çıkıp çıkmayacağı değerlendirilmelidir.

Bu noktada, yüksek pazar payına sahip teşebbüs karşısında, pazarda potansiyel rekabetin bulunup bulunmadığı önem arz etmektedir. Nitekim, TEKEL'in özelleştirilmesine ilişkin kararda¹, yüksek pazar payının devredildiği göz önüne alınarak, işlem pazardaki potansiyel rekabet koşulları açısından değerlendirilmiştir. Söz konusu kararda potansiyel rekabetin kaynakları olarak şu hususlar sıralanmıştır:

- 310 - mevcut rakiplerin kapasitelerini artırmaları,
- farklı coğrafi pazarlardan ithalat yapılması,
- başka bir piyasada faaliyet gösteren firmanın üretimini ilgili pazara yönlendirmesi,
- pazara tamamen yeni firmaların girmesi.

320 Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ürün ithalatı önünde herhangi bir engel bulunmadığı, buna bağlı olarak pazarın uluslararası rekabete açık olduğu; mevcut rakiplerin kapasitelerini artırdıkları yönünde kesin bir veri olmamakla birlikte, diğer koşulların gerçekleştiği ve fren borusu pazarında yukarıda sayılan hususlar açısından potansiyel rekabetin önünde bir engel olmadığı anlaşılmaktadır.

330 Bunun yanı sıra, fren borusu satın alan müşterilerin büyük otomotiv teşebbüsleri olmaları ve ara ürün temini bakımından çok sayıda tedarikçiyle çalışmalarının, ara ürün üreticileri bakımından yarattığı rekabetçi baskının gözden kaçırılmaması gerekmektedir. Söz konusu teşebbüslerin sahip olduğu alıcı gücü yoluyla, ara ürünlerin gerek fiyatlandırmasında gerekse kalite standartlarının korunması yönünde önemli bir rekabet baskısı yarattığı bilinen bir husus olup, bu unsurlar birlikte değerlendirildiğinde söz konusu %74'lük pazar payının hakim durum olarak değerlendirilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

Hakim durum en genel anlamıyla fiyatı belirleme gücü olarak tanımlansa bile Bant Boru Bant Boru Sanayi ve Ticaret A.Ş. ortaklarının söz konusu faaliyeti devretmeleri ve bu pazarda tekrar faaliyette bulunmamak üzere rekabet yasağı taahhüdü altına girmeleri de; esasen fren borusu üretimi bakımından çok önemli bir piyasa gücü bulunmadığına işaret etmektedir.

¹ 15.12.2003 tarih ve 03-79/965-396 sayılı Rekabet Kurulu kararı

340 Bununla birlikte, devralan tarafın fren borusu üretimi konusunda hiçbir faaliyeti bulunmaması nedeniyle, söz konusu işlem neticesinde 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen, yeni bir hakim durumun yaratılması veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin olumsuz yönde etkilenmesi sonucunun ortaya çıkması mümkün değildir.

H.3.4. Rekabet Etme Yasağının Değerlendirilmesi

Taraflar arasında imzalanan "Hisse Alımı ve Satışı Sözleşmesi"nin 5.5. maddesi ile "Satıcı"lara yönelik 3 yıl süre ile rekabet yasağı getirilmektedir. Söz konusu maddeye aşağıda yer verilmiştir:

350 *"5.5) Satıcılar, işbu Hisse Devrini müteakip 3 (üç) yıl boyunca Şirketlerin faaliyet alanlarında doğrudan veyahut dolaylı faaliyette bulunmayacaklarını beyan ederler."*

360 Yan sınırlamalar ve bu çerçevede rekabet yasakları, yoğunlaşmayı meydana getiren sözleşmenin ana amacının yanında sözleşmenin hukuki getirilerinden yararlanılmasına yönelik düzenlemeler olarak nitelendirilmektedir. Devralma işlemlerinde rekabet yasakları ile alıcılara getirilen koruma, alıcının müşteri bağımlılığını kazanabilmesi ve know-how devrinin söz konusu olduğu durumlarda bu devirden tam olarak yararlanabilmesi için satıcının rekabetçi davranışlarından korunması ihtiyacından doğmaktadır.

Genel olarak rekabet yasaklarının yan sınırlama kavramı çerçevesinde yoğunlaşma işlemi ile birlikte değerlendirilebilmesi için, "yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma" kriterinin yanı sıra "sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma" ve "orantılılık" kriterlerini de sağlaması gerekmektedir. Bu kriterler çerçevesinde, bir kısıtlamanın yan sınırlama olarak kabul edilmesinde, yalnızca kısıtlamanın niteliği değil aynı zamanda kapsamı ve süresi de ele alınmalı; işlemin yürütülebilmesi için gerekli olandan fazla sınırlanmış olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir.

370 Harman Traktör ve Biçerdöver Sanayi ve Ticaret A.Ş. vekili tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 11.8.2005 tarih ve 5658 sayı ile giren yazıda Hisse Alımı ve Satışı Sözleşmesi'nin 5.5. maddesinde bulunan rekabet yasağının gerekçesine ilişkin olarak aşağıdaki ifadeler yer verilmiştir:

380 *"İş bu izne konu olan devralma işlemi devreden konumundaki tarafların boru üretiminde sahip oldukları know-how'ın devrini de kapsamı dolayısıyla incelemenize sunulan hisse alım sözleşmesi üç yıllık rekabet yasağını içermektedir. Devreden taraf söz konusu sözleşmenin H maddesi uyarınca tüm patent, faydalı model, tasarım ve makine imalat haklarını da alıcı şirket ve onunla beraber hareket eden gerçek kişilere devretmeyi taahhüt etmiştir. İlgili madde ise; 'H) Satıcılar, Bant Boru ve İleri Elektrokimya şirketlerinin kullandıkları teknolojilerin, ilgili tüm patent, faydalı model, tasarım, know-how ve makine imalat haklarının söz konusu şirketlere ait olduğunu teyit etmişlerdir.' şeklinde sözleşmede yer almaktadır. Genel uygulamamızda hisse devir sözleşmelerinde iki yıl için öngördüğümüz rekabete ilişkin yasağın üç yıla çıkarılma nedeni açıklanan bu özel durumdan kaynaklanmaktadır."*

390 Ticari itibar ve know-how devrini içeren işlemlerde 3 yıl, sadece ticari itibar devri içeren işlemlerde 2 yıl süreli rekabet yasakları makul karşılanmaktadır. Diğer yandan satıcıya olan müşteri bağımlılığının iki yıldan daha uzun sürmesi ya da devredilen know-how'ın kapsam ve doğasının gerektirmesi gibi istisnai hallerde daha uzun süreli rekabet yasaklarına izin verilebilmesi imkanı da bulunmaktadır.

Bu çerçevede, bildirim konusu devralma işlemi düzenleyen "Hisse Alımı ve Satışı Sözleşmesi"nin 5.5. maddesinde öngörülen üç yıl süreli rekabet yasağının, işlemin niteliğine uygun ve makul bir yan sınırlama olduğu kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

400 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

- Bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, ancak işlem sonucunda ilgili pazarda aynı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen, yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumu güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarlarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına,
- 410 - Hisse Alımı ve Satışı Sözleşmesi'nin 5.5. maddesinde öngörülen üç yıllık rekabet yasağının, yan sınırlama olarak değerlendirilerek bildirim konusu devir işlemine izin verilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.